

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗

เจ้ามหาอำนาจภายในใจ

เราปลงตกแล้วเรื่องทั้งหลาย เรื่องของพระอยู่ในความรับผิดชอบของเรา นี่เรายังไม่ปลง ก็เพราะความเมตตาที่ตัวเองที่ไม่ปลง จึงต้องได้จู้กันอยู่เรื่อยๆ กันอยู่เรื่อยๆ ว่าจะไม่ได้ ไม่รู้ไม่เห็นนะ ไม่ได้คิดนี้ ใครจะมาพูดคำนี้ให้คิดมีหรือ นี่อันหนึ่งละ อย่าว่าเจ้าของจะคิดธรรมดาเลย แม้แต่ผู้ที่มาพูดให้คิดก็จะมีหรือไม่มีนั้นจะว่าไป จะว่าผมเป็นบ้าเป็นบอกละแล้วแต่หมู่เพื่อนจะพิจารณา คำพูดเช่นนี้ผมก็ไม่เคยได้พูดเพราะไม่เคยปรากฏในใจ

แต่ทุกวันนี้มันเป็นอย่างนั้นนี่จะว่าไป เพราะธรรมชาติที่เป็นอยู่รู้ที่อยู่เห็นอยู่นี้ไม่ได้เป็นเหมือนอย่างนั้นทั้งหลาย จะว่าโลกก็คนละโลก แต่มันไม่ใช่โลกเสียแล้ว มันไม่มีอะไรเข้าไปเกาะไปเกี่ยวเลย สิ่งใดที่แสดงออกมามันจะไม่เห็นไม่รู้ยังงี้ จึงได้อัจฉริยะ พระพุทธเจ้านะซี ไม่เห็นองค์ศาสดาก็ตามเถอะ ความจริงประกาศล้นอยู่เดี๋ยวนี้คือองค์ศาสดา เป็นผู้รู้ผู้เห็นผู้แสดงบอกไว้ทั้งนั้น ทรงเป็นไปหมดแล้ว

เรื่องโลกนอก ๆ เราไม่ต้องพูดละ มันไม่มองเห็นตัวเลย เห็นตัวคือหมายความว่าเห็นภริยาของธรรมแสดงออก มันมีแต่อันเดียวทั้งนั้นเคลื่อนไหวอะไร ๆ นอกจากนั้นเป็นเจ้าของการ เป็นผู้ถือบังเหียน เป็นผู้ควบคุม มันละเอียดถึงขนาดที่ว่าไม่ได้รู้สึกตัวเลยว่าอันนี้เป็นภัก อันนี้คือสิ่งเคลือบแฝงใจ อันนี้เป็นนายบิบบังคับ อันนี้เป็นยักษ์ อันนี้เป็นผี ถ้าพูดว่าภักเท่านั้นก็ครบหมดแล้วแหละ มันไม่รู้เลย ยิ่งกว่านั้นเอาอันนี้มาเป็นเราเป็นของเราไปเสียหมด นี่ชิมมันกลมขนาดนั้น ไม่รู้เลย

แล้วจะเอาวิชาที่ไหนมาแก้มาหยั่งให้ทราบ วิชาในสามแดนโลกธาตุนี้ไม่มีหวังว่ากันเลย วิชานี้เป็นวิชาของมัน เรียนเพื่อมันไม่ได้เรียนเพื่ออะไร แม้แต่เรียนธรรม ถ้าไม่มุ่งใจจะปฏิบัติก็เรียนเพื่อมันจำเพื่อมัน สังสมทฐิมานะ สังสมความสำคัญมันหมายความว่าตนรู้ตนฉลาดรู้หลักนักปราชญ์ชาติกวีขึ้นมา มันเข้าเป็นเจ้าของ ๆ ไปหมดเลย ไม่พัว แม้แต่เรียนธรรมจะว่าอะไร ขนาดนั้นนะ ผมพูดในวงหมู่เพื่อนด้วยความเป็นกันเองไม่มีลีลา มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ในความรู้สึกอันนี้

ถ้าหากว่าพูดถึงกระเทือนมันกระเทือนตลอดเวลา ทางตาทางหูทางอะไร ๆ สัมผัสสัมผัส อันนี้ไม่ได้ตั้งใจที่จะกำหนดกฎเกณฑ์จะสอดจะส่องจะดูมันนะ คือหากเป็นหลักธรรมชาติด้วยกัน อันนั้นก็หลักธรรมชาติอันหนึ่งที่คล่องตัวของมัน มันแสดงออกแต่ละรายแต่ละบุคคลแต่ละสัตว์ เป็นความคล่องตัว เป็นหลักธรรมชาติ เป็นอัตโนมิติของมัน มันแสดงของมันอยู่อย่างนั้นเจ้าตัวก็ไม่มี มันหากเป็นผู้ทำงานเอง

สิ่งที่เป็นเจ้าโลกในหัวใจนี้ มันผลักมันดันมันทำการทำงานของมัน โรงงานของมันนี้ไม่มีเวลาปิดเลย ไม่มีวันเสาร์วันอาทิตย์ วันพระวันโกน ไม่เลือกอิริยาบถ มันทำของมันอยู่ตลอดเป็นอัตโนมัติ นี่คือนักกรรมชาติ สิ่งที่มีอำนาจครอบหัวใจที่มันเป็นเจ้าโลก พาโลกให้หมุนเวียนเกิดแก่เจ็บตาย ได้รับความทุกข์ความลำบากโดยที่เจ้าตัวไม่รู้เลยนี้ คือกรรมชาติอันนี้ มันทำงานอยู่บนหัวใจของสัตว์โลกโดยสัตว์โลกไม่รู้สักเลยนี้เป็นธรรมชาติของมัน

ที่นี้ธรรมชาติอันหนึ่งที่สามารถจะรู้มันได้ ก็ไม่ต้องสังเกตไม่ต้องตั้งท่าตั้งทาง หากเป็นธรรมชาติหลักอัตโนมัติอีกเช่นเดียวกัน มันถึงทราบกันได้ทุกแง่ทุกมุมละเอียดลออ มันจะละเอียดขนาดไหนก็พันเรื่องธรรมซึ่งเป็นของละเอียดเหนืออันนี้ไปไม่ได้นี่ซิ มันรู้้อย่างนั้น เป็นอยู่อย่างนั้น เห็นอยู่อย่างนั้น ไม่ใช่มาคิดมาปรุงเอามาสอดมาส่งดูถึงจะรู้ถึงจะเห็นนะ ก็เหมือนอย่างหูเรามีนี้ เสียงเป็รียงปรั้งขึ้น เป็รียงปรั้งขึ้นมานี้ไม่ตั้งใจฟังมันก็ได้ยิน ตาสายไปที่ไหนไม่ตั้งใจจะดูมันก็ผ่านสายตาไปจนได้ เพราะเป็นหลักธรรมชาติของสิ่งที่ได้เห็นที่ได้ยิน สำหรับเห็นสำหรับได้ยิน สำหรับดมกลิ่น ลิ้มรส นี่พูดง่าย ๆ เป็นหลักธรรมชาติของใครของเรา เมื่อสัมผัสสัมพันธ์กันมันก็ต้องปรากฏ ๆ

ระหว่างโลกกับธรรมก็เหมือนกัน โลกก็หมายถึงกิเลสเสียทั้งมวล ธรรมก็หมายถึงเครื่องที่จะรู้กันเห็นกันแก่กัน ต่างอันต่างเป็นหลักธรรมชาติของตัวเอง ที่นี้มันก็ทันกันโดยไม่ต้องตั้งใจสังเกตสังกาก็ทัน มันหากสัมผัสสัมพันธ์ มันหากทำให้รู้ให้เห็นให้พิจารณาไตร่ตรองไปตามมันโดยหลักธรรมชาติอีกการพิจารณานี้ก็ดี มันหากเป็นของมันเอง นี่จึงว่ามันละเอียดมากนะ

วิชาในสามแดนโลกธาตุนี้ ไม่มีวิชาใดที่จะสามารถสอดรู้ธรรมชาติอันนี้ที่ทำงานอยู่บนหัวใจคน ไม่มีทางเลย จะเรียนมากน้อยขนาดไหนก็เถอะ เรียนก็คืองานของมัน ให้เรียน การทำงานของมัน ผลรายได้เป็นของมันไม่ใช่เป็นของธรรม มันทำงานของมันอยู่อย่างนั้น นี่ละถ้าเราพูดถึงเรื่องความสลดสังเวชมันจะไม่สลดสังเวชยังงัย มันกล่อมถึงขนาดนั้น จนไม่รู้

ยิ่งสมัยทุกวันนี้ยิ่งนับวันรุนแรงขึ้น อำนาจของมันมีมากไม่ทำให้รู้เลย อะไรที่จะคล่องปากคล่องใจ เป็นเครื่องส่งเสริมให้เคลิ้มไปตามมันนั้น สนใจมากนักเวลานี้ เพราะมันทำให้สนใจอีก แน่ะ มันช้อน ๆ เข้าไปเลยเป็นลำดับลำดับ ไม่รู้ก็สลับซับซ้อน เรื่องความละเอียดแหลมคมของมัน มันแทรกอยู่ทุก...ถ้าเป็นชนก่ทุกชุมชน ถ้าเป็นเม็ดหินเม็ดทรายก็แทรกอยู่ทุกเม็ดหินเม็ดทราย พูดถึงใจก็แทรกอยู่ในหัวใจเต็มแล้ว แล้วอาการอะไรที่แสดงออกมา ไม่ใช่อันนี้แสดงจะเป็นอะไรแสดงออกมาเล่า ออกมา

ส่วนละเอียดก็ออกมาจากใจ พอออกมาสู่กายสู่วาจาสู่กิริยาท่าทางก็เป็นส่วนหยาบมานี้ ก็พอมองเห็นได้ แต่ที่ไม่มองเห็นที่มันทำงานอยู่ภายในตัวของมันนั้นซิ มันละเอียดขนาดไหน นี่แหละแล้วใครในโลกอันนี้สามารถรู้ได้และละได้

ฟังซิ โลกถึงสามแดนโลกธาตุหารายหนึ่งไม่มีเลย แล้วก็ยังมีพระพุทธรเจ้าเพียงพระองค์เดียวเท่านั้น ไม่ทรงได้ศึกษาจากผู้หนึ่งผู้ใด วิชาแขนงที่จะสังหารธรรมชาติเจ้ามหาอำนาจนี้ให้บรรลัยลงไปจากพระทัย มีวิชาสยัมภูเท่านั้น คือทรงรู้เองเห็นเองทรงปฏิบัติเอง จะต้นเดาก็เป็นเรื่องของพระองค์เอง เพราะทางไม่เคยเดินสิ่งไม่เคยรู้ก็ต้องมีลูป ๆ คล่า ๆ เป็นธรรมดา ดังที่ไปศึกษาในสำนักนั้นสำนักนี้ สำนักไหนก็เป็นสำนักอยู่ได้อำนาจของมหาอำนาจนี้เสีย พระองค์ก็ทรงทราบว่ามันไม่ใช่ทาง แน่ะ

แล้วก็ทรงย้อนระลึกถึงขณะที่ทรงพระเยาว์ ที่พระราชบิดาพาไปแรกนาขวัญ ทรงประทับอยู่ที่ไร่ร่มหัว เจริญอานาปานสติ ทรงเห็นผลนั้น ย้อนเอาอันนั้นมาเป็นเหตุเป็นปัจจัย ให้ทรงพิจารณาอานาปานสติในคืนที่จะตรัสรู้มันละ เพราะไม่ได้ทรงรู้ทรงเห็นจากใคร ไม่มีใครบอกใครสอน วิชาที่เรียนมาเหล่านั้นเป็นโมฆะทั้งนั้น ไม่มีความหมายในการแก้มหาอำนาจที่ครอบอยู่ในหัวใจ บังคับอยู่ในหัวใจนี้ ที่นี้ทรงพิจารณาอานาปานสติ กำหนดลมหายใจเข้าออกเป็นอารมณ์ นี่เริ่มเข้าสู่สัจธรรมอันเป็นทางบุกเบิก อันเป็นทางสังหาร อันเป็นเครื่องสังหารแล้ว จึงได้ทรงรู้ทรงเห็นขึ้นมา

คำว่า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ พระองค์ทรงเคยรู้เมื่อไร ระลึกชาติย้อนหลังได้ก็ชาติที่กัปก็กาลป์จนไม่มีประมาณ ก็ทรงรู้ตลอดทั่วถึงแห่งภพแห่งชาติของสัตว์ทั้งหลาย มีพระองค์เป็นปทัฏฐานหรือเป็นประมาณเป็นหลัก ว่าเคยเกิดแก่เจ็บตายมายังไง ๆ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ เคยเป็นมายังไง ๆ ทรงทราบย้อนหลังไปจากปัจจุบันคือจิตดวงนี้ เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติความเกิดแก่เจ็บตาย ล้วนแล้วแต่เรื่องความท่องเที่ยวในวัฏสงสาร เพราะอำนาจแห่งเจ้ามหาอำนาจนี้พาให้หมุนให้เวียน

พอมีชณิมยามก็ทรงทราบถึง จตุปปาตญาณ คือทราบความเกิดความตายของสัตว์ไม่มีประมาณ มีอยู่ทุกแห่งทุกหนทุกห่อหม้อ เกิดที่นี้ไปตายที่นั่น เกิดที่นั่นไปตายที่นี้ ไม่มีที่ไหนว่างเลย ทรงทราบตลอดทั่วถึง พอปัจฉิมยาม อาสวัคชญาณ ก็ปรากฏขึ้นมาอย่างเด่นดวง คือญาณความรู้แจ้งความสิ้นอาสวะทั้งหลาย นั่นคือว่าได้ตรัสรู้

นี่ละวิชาของสยัมภูมีพระองค์เดียวเท่านั้น มาทำลายกมลจักรของกิเลสในชาวพุทธบริษัทของพระองค์ให้พินาศฉิบหายไปกลายเป็นวิสุทธินุคคล พ้นแล้วจากโทษแห่งกรงขังหรือเรือนจำ คือความเกิดแก่เจ็บตาย โดยมีเจ้านายอันใหญ่โตนี้เป็นผู้บังคับบัญชา กัดขี้นมเหงในเรือนจำได้แก้วจักร ได้สิ้นสุดวิมุตติหลุดพ้นไป

ที่แรกก็มีเพียงพระองค์เดียว เมื่อทรงทราบประจักษ์พระทัยแล้วจึงได้นำธรรมะนี้ไปสั่งสอนสัตว์โลก สาวกอรหัตตอรหันต์ที่ได้บรรลุตามท่านก็หลุดพ้น ๆ จากทรงชั่งออกไป จากนั้นก็เป็นผู้สำเร็จพระโสดา..มี พระสกิทาคามีก็มี พระอนาคามี..มี เพื่อที่จะก้าวออกจากวัฏจักรเป็นที่แน่นอนแล้ว เพียงไปตามกาลเวลาเท่านั้น มีกฎมีเกณฑ์มีหลักเป็นที่แน่ใจแล้ว มีธรรมเป็นเครื่องยึด มีสำเนาใหญ่ได้แก่ธรรมเป็นเครื่องยึดของใจแล้ว เกาะสำเนาใหญ่ก็หลุดพ้นไปได้จากมหาสมมุติทานิยม มหาจมทั้งเป็นทั้งตายนี้ออกไปได้ จากนั้นมาก็เป็นกัลยาณปุถุชน ถึงพระไตรสรณะ คือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเครื่องยึดไปโดยลำดับลำดับมาจนถึงพวกเรา

ที่นี้ก็เลสมันลบหมดเพราะมันมีอำนาจ ธรรมที่กระเทือนโลกธาตุและเป็นข้าศึกต่อมันอย่างยิ่ง ไม่มีที่มันจะกลัวอะไร กลัวแต่ธรรมนี้เท่านั้น แต่มันก็สามารถลบล้างความจริงของธรรมนี้ให้กลายเป็นของปลอม ยกตัวของมันขึ้นเป็นของจริงบนหัวใจสัตว์ สัตว์ทั้งหลายก็กลายเป็นเรื่องความเห็นผิด โดยถือว่าเป็นความเห็นถูกไปตาม ๆ มันภายในจิตใจอย่างฝังลึก กระจายออกมาจากใจก็เป็นไปตามความรู้ความเห็น ความเป็นของมันไปเสียหมด แล้วยังยึดนี้ว่าเป็นเราเป็นของเรา เป็นเนื้อเป็นหนังเป็นจิตเป็นใจหมด ไม่มีชิ้นใดเหลือแยกออกไปจากว่าเป็นตนเป็นของตนเลย

สัตว์โลกจึงได้พอใจทำความชั่วซ้ำลามาก ว่าบาปเป็นสิ่งที่กระเทือนโลกมานาน ผลของมันทำให้โลกได้รับความทุกข์ สัตว์โลกก็ไม่กลัว บุญเป็นสิ่งที่กระเทือนโลกมานานในคุณสมบัติให้มีความสุข เพราะอำนาจแห่งการบำเพ็ญธรรม สัตว์โลกก็ไม่สนใจ เพราะอำนาจแห่งความละเอียดอ่อนของมันเป็นนั้น ได้กล่อมอย่างสนิทจิตใจ จนไม่มีวาระโอกาสใดที่จะคิดขึ้นว่า สิ่งนี้คือความผิด อันนี้เป็นเพียงของปลอม เป็นเพลงกล่อมให้สัตว์โลกหลง ไม่เคยคิดเลย

อะไร ๆ ก็เลยเสกสรรปั้นยอขึ้นมา ของปลอมเสกสรรปั้นยอขึ้นมาให้เป็นของจริง ให้เป็นความนิยมในสังคมของมันที่ครอบห้วอยู่นั้นแหละ เลยกลายเป็นความนิยมชมชอบไปตาม ๆ กันหมด เพราะสัตว์โลกเป็นสังคมของมันทั้งนั้น จะเป็นสังคมของใครไม่ใช่พุทธบริษัท แม้แต่พุทธบริษัทยังไม่พ้นจากความเป็นสังคมของมัน ตามชั้นภูมิแห่งความหยาบละเอียดของธรรมและของกิเลส นี่ละถ้าพูดถึงนำอิดหนาระอาใจก็น่าที่สุด พูดถึงเรื่องความอัศจรรย์ของพระพุทธเจ้าก็อัศจรรย์จนล้นหัวใจ ว่าสามารถนำธรรมเหล่านี้มาตีหัวกิเลสให้พังทลายไปจากสัตว์โลก มีพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้น

นี่ละวิชาสังหารกิเลส คือศาสนธรรมที่ตรัสไว้ชอบแล้วนี้ นับพอประมาณมี ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นตรี พระสูตรก็เล่าเรื่องเล่าราวเพื่อเป็นคติแก่ผู้ฟัง เรื่องคนและ

สัตว์ ดีชั่วต่าง ๆ ทำอย่างนั้นเป็นอย่างนั้น ๆ คนนั้นทำชั่วได้รับความทุกข์อย่างนั้น คนนี้ทำดีได้รับความสุขความเจริญอย่างนั้น ๆ เพื่อยึดมาเป็นคติ ท่านเรียกว่าพระสูตร ท่านร้อยกรองเอาไว้ให้เป็นคติตัวอย่าง ผู้ที่เป็นเจ้าของแห่งตำรับตำราเป็นเจ้าของแห่งพระสูตรนั้น ๆ ก็ล่วงลับผ่านไปแล้ว แต่นำเรื่องนั้นมาเพื่ออุบลบุตรที่กำลังก้าวเดินอยู่นี้ ให้ได้ยึดเป็นคติ ทางฝ่ายชั่วก็ให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่ชั่ว แล้วพยายามปล่อยวาง ละวาง ละเว้นไม่ทำ ผู้ที่ดีเรื่องที่ดีเป็นคติตัวอย่างอันดี ก็ให้ยึดมาเป็นหลักเกณฑ์เป็นเครื่องยึดข้อปฏิบัติ

พระวินัยคือกฎข้อบังคับ ไม่ให้ปลีกออกนอกกลุ่มนอกรทาง อันจะเป็นเหตุให้เหยียบชวากเหยียบหนามเป็นอันตรายแก่ตนเอง ได้แก่ความชั่วช้าลามก อย่าทำไม่ให้ทำ นี่ละพระวินัย เป็นรั้วกันสองฟากทางเอาไว้ ไม่ให้สัตว์โลก ไม่ให้ผู้ปฏิบัติผู้เคารพนับถือเสื่อมใสพระพุทธเจ้าปลีกออกไป โดยความไม่รู้สึกรู้ตัวว่าเป็นความผิด จึงบอกไว้ว่า สิ่งนั้นผิด ๆ อย่าทำ นี่เป็นกฎข้อบังคับ ยังปรับโทษไว้ด้วยเพื่อคนนั้นจะได้รู้สึกตัวเห็นโทษ นั้น นี่พระองค์มีพระเมตตาขนาดไหน

อภิธรรมได้แก่ทางดำเนิน พระปรมัตถ์ นั้น ส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด แสดงไว้หมดทุกแง่ทุกมุม พระวินัยก็มีไว้แล้วเป็นรั้วสองฟากทางกันเอาไว้ ไม่ให้สัตว์ปลีกแหวะไปจะผิดจากทางดำเนินแห่งธรรม นี่ก็ได้ประกาศธรรมสอนไว้ให้ดำเนินอย่างนั้น ๆ พระสูตร พระวินัย พระปรมัตถ์

ที่กล่าวมาเหล่านี้เป็นอาการทั้งหมดแห่งธรรมอันแท้จริง ให้ปฏิบัติตามพระวาจาตามพระโอวาทที่ทรงสั่งสอนนี้ ซึ่งเป็นเหมือนกรวยหมายป้ายทางอันถูกต้องแม่นยำต่อจุดที่หมายไม่เป็นอื่น แล้วทรงสั่งสอนให้ดำเนินไปตามนั้น ไปตามอาการของธรรม เพราะศาสนธรรมที่แสดงออกทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นพระสูตร ไม่ว่าจะพระวินัย ไม่ว่าจะพระปรมัตถ์ เป็นชื่อแห่งธรรมแท้ ๆ ทั้งนั้น เป็นกรวยหมายป้ายทางเพื่อจะเข้าถึงธรรมแท้ เป็นเข็มทิศทางเดินเพื่อจะให้เข้าถึงธรรมที่แท้จริงซึ่งมีอยู่ภายในใจของเรานี้ ที่จะเกิดขึ้นที่ใจไม่เกิดขึ้นที่อื่น ท่านจึงสอนไว้อย่างนั้น ผู้ฟังด้วยความตั้งใจ ทำไมจะไม่ซึ่งภายในจิตใจแห่งธรรมทั้งหลายซึ่งเป็นของจริงล้วน ๆ เหล่านี้เล่า

เมื่อปฏิบัติดำเนินไป อยากรู้ก็อย่าลืมนะว่า เจ้ามหาอำนาจนี้จะต้องแทรกติดตามอยู่ตลอดเวลาเหมือนหมาไล่เนื้อ และไล่ไกลลัดต็ดพันยิ่งกว่าหมาไล่เนื้ออีก หมาไล่เนื้อเวลาห่างยังมี เวลาหลงกลิ้งตามกลิ้งไม่ทันก็มี หลงร่องหลงรอยสุดตมทางนั้นทางนี้ ที่นั่นที่นี้ก็มี แต่เรื่องของเจ้ามหาอำนาจคือกิเลสประเภทมหันตทุกข์แก่สัตว์นั้นนั้นไม่มี หลงร่องหลงรอย ไม่ว่าผู้จะปฏิบัติธรรมะขั้นใด มันจะมีธรรมชาติของมันเองตามขั้นภูมิ

แห่งความหยาบความละเอียดของธรรม มันก็ตามขั้นภูมิแห่งความละเอียดแหลมคมที่พอเหมาะพอสม จะกลบร่องกลบรอยไม่ให้เราตามร่องรอยไปได้เหมือนกัน

เพราะฉะนั้นผู้ปฏิบัติเช่นจิตตภาวนา จึงต้องเสียทำเสียทางอยู่เสมอ แต่ตนก็ไม่รู้ว่าเสียทำเสียทางเพราะอะไร นั่งภาวนาแทนที่จะสงบ มีความสว่างสะอาดกสบายรื่นเริงภายในจิตใจ กลับเป็นแต่เรื่องผลของกิเลสมาแสดงขึ้นเสีย หรือเหตุของกิเลสมาทำงานอยู่บนหัวใจของผู้บำเพ็ญสมาธิภาวนานั้นเสีย มันลากมันถูไปที่ไหนแดนโลกธาตุก็ไม่ทราบว่าจะอยู่ที่ไหน มันหากพาไปจนหมด คือไปด้วยความหลอกลวง ไปด้วยความเหลวไหล ไปด้วยลม ๆ แล้ง ๆ ก็เชื่อมั่นไปตามความลม ๆ แล้ง ๆ หาที่เข็ดที่หลาบไม่ได้ทั้ง ๆ ที่ถูกโกหกอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ของจิตที่พาคิดพาปรุงไปนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องชักจูงจากตัวหลอกลวงนี้ทั้งนั้น เราก็ก่อนไม่ทราบได้ ที่นี้ธรรมเมื่อแทรกเข้าไปไม่ได้ในวงความเพียร ซึ่งมีแต่กิเลสเพียรเสียหมด เอาไปกินเสียหมด แล้วจะปรากฏสมาธิธรรมคือความสงบเย็นใจได้อย่างไร นี่ชิมมันนำสลดสังเวชเหลือเกินนะ

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเราทราบเหตุทราบผลว่าข้าศึกศัตรูนั้นแนบสนิทอยู่กับใจของเราตลอดเวลาแล้ว เราย่อมจะจับอาวุธขึ้นมาต่อต้าน ระมัดระวังตัวอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเวลาเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา อิริยาบถใดต้องมีเครื่องป้องกันตัวรักษาตัวอยู่เสมอ ไม่ให้สิ่งเหล่านี้แสดงตัวขึ้นมา ได้แก่สติ

สำคัญมากนะสติ สติระลึกได้แล้วมีทางที่จะปลดเปลื้องกันไปแก้กันไป ทางต่อสู้กันมี อุบายวิธีการที่จะแก้ไขถอดถอนกันก็เป็นเรื่องของปัญญา เกิดขึ้นเพราะความระลึกไว้ในข้าศึกที่ปรากฏตัวขึ้นมา นั้น ตัวสตินี้สำคัญทีเดียว จึงต้องได้ถึยิบเรื่องความเพียร เหมือนกับเข้าสู่สงคราม หรือเหมือนกับเขาชกมวยกันบนเวที ต้องจ้อยู่ตลอดไม่จั้นตาย แพ้ก็ตายเท่านั้นหนายตุ้มเลย ไม่ทราบว่าจะมาทำไหนละคู่ต่อสู้ ไม่ทราบว่าจะมาทำเขาว่าคอกว่าตีว่าเตะละ ผลโดยตรงไหนเข้าตรงนั้น เพราะคู่ต่อสู้นั้นก็จ้องเอาจุดที่เปลือ ไอ้เราก็ชอบเปลือให้เขาต่อยเอาเรื่อย ๆ มันถึงเข้ากันไม่ได้กับข้าศึกที่อยู่ภายในใจของเรา นี่ละมันเด่นขนาดนั้น

เวลานี้ยิ่งกำลังเด่นขึ้นเรื่อย ๆ นับวันส่งเสริม ต่างคนต่างสนใจ ต่างคนต่างส่งเสริม ไม่ระลึกละเลยว่าเป็นพิษเป็นภัย เห็นว่าเป็นของที่น่าเพลิดเพลินรื่นเริงเคลิ้มไปตาม ๆ ทุกเพศทุกวัย เพราะฉะนั้นมันจึงสามารถเข้าไปเหยียบย่ำทำลายได้แม้ในวัดในพระในเณร ทั้ง ๆ ที่ส่วนหยาบ ๆ นั้นแหละ ไม่น่าจะมีในวัดในวาในพระในเณรมันมีได้เพราะชอบมัน สัมครใจกวาดต้อนมันมา มันไม่มาก็ไปเสาะแสวงหามา กวาดต้อนมันมาทั้งคนเอามาให้ พอใจรับพอใจเอาด้วยความพอใจกับสิ่งนั้น ๆ ที่จะเป็นภัยต่อจิตใจมันจึงมีได้ทุกแห่งทุกหน ไปที่ไหนมีเกลื่อนไปด้วยสิ่งเหล่านี้ นี่มันเป็นเจ้าของเจ้าตาเจ้า

อำนาจาสนา เจ้าศเจ้าศักดิ์ เจ้าตัวสง่าราศี ไม่รู้นั้นคือตัวจอมปลอม ยกตัวจอมปลอมเหล่านี้เป็นของจริงขึ้นมา ก็เหยียบย่ำทำลายของจริงให้เหยียดตัวไม่ขึ้น สุดท้ายก็เหยียบย่ำทำลายเสียด้วยซ้ำไป

ธรรมที่เป็นของจริงก็กลายเป็นของครีของล้าสมัย สิ่งที่เคยเป็นที่เทิดทูนของจอมปราชญ์ทั้งหลาย ใ้ตัวความชั่วช้าลามกที่เต็มอยู่ในหัวใจนี้ มันกลับไปเหยียบย่ำทำลายว่าเป็นของไม่ดิบไม่ตีไปเสีย เป็นของครีของล้าสมัยหาคุณค่าไม่ได้ไปเสียหมด นี่ละมนุษยเราที่ลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ลง และเพิ่มความเดือดร้อนวุ่นวาย ความระส่ำระสายความฉิบหายวายปวงขึ้นโดยลำดับ และวงกว้างจะหาประมาณไม่ได้แล้ว อยู่ที่ไหนก็เป็นเหมือน ๆ กัน เพราะต่างคนต่างชอบต่างคนต่างเสาะแสวง ต่างคนต่างบำรุงส่งเสริม สิ่งเหล่านี้จึงมีกำลังมาก กำลังทำลายหัวใจสัตว์โลก

ทั้ง ๆ ที่มันทำลายหัวใจให้เป็นฟินเป็นไฟอยู่นั้น ก็ยังมุ่งหวังความเจริญ มุ่งหวังความมีหน้ามีตา มุ่งหวังยศถาบรรดาศักดิ์ มุ่งหวังความมั่งคั่งความมีดีเด่น ความสุขความเลิศจากธรรมชาติไฟบรรลัยกัลป์ที่เผาอยู่ภายในใจ เพราะอำนาจแห่งตัวมหากษัตริย์นี้ ไม่มีทางทราบได้ นี่ชี้ที่ว่าศาสนาจะหมดไปจากจิตใจของโลก หมดไปเพราะสิ่งนี้ลบล้าง ต่างคนต่างส่งเสริม ต่างคนต่างพอใจ ธรรมซึ่งเป็นที่เทิดทูนของจอมปราชญ์กลับนับวันอับเฉาไปจากใจ แม้ธรรมจะมีคุณค่าประเสริฐเพียงไรก็ตาม ก็จะถูกปิดบังคุณค่านั้นไว้หมด มีแต่จอมมหาโทษเสนียดจัญไรนั้น ถูกเสกสรรขึ้นมาปั้นยอขึ้นมาว่าเป็นของดี เหยียบหัวใจสัตว์ ทุกข์ร้อนขนาดไหนก็ยังไม่เห็นโทษ ยังหวังความเจริญก้าวหน้าเรื่อย ๆ ไป

ตายเกิด ๆ มานี้ก็ภพก็ชาติ เพราะอำนาจแห่งธรรมชาตินี้กดขี่บังคับทั้งริดทั้งไถก็ไม่เห็นโทษ ยังหวังความเจริญอยู่เรื่อย ๆ นี่เห็นไหม สิ่งที่มีนวลอกมันลวงเป็นสิ่งลม ๆ แล้ง ๆ ผู้เชื่อก็เชื่อแบบลม ๆ แล้ง ๆ เชื่อหาประมาณไม่ได้ ซึ่งไม่มีหวังที่จะได้เป็นความสุขความเจริญตั้งใจหมายนั้นเลยมันก็หวังมนุษยเรา อยู่ด้วยความหวังแต่ไม่มีอะไรสมหวัง ก็เพราะสิ่งนั้นมันพาให้คนสมหวังที่ไหน นอกจากสังหารทำลายให้แตกแตกกระจายไปตลอดเวลาโดยอัตโนมัติของมัน โดยอำนาจหน้าที่ของมันที่เคยขึ้นมาเสียจนเป็นตัวของตัวเองเราไม่รู้ แล้วจะหาความสมหวังมาจากที่ไหน

สิ่งที่ให้เป็นความสมหวังก็คือธรรมเท่านั้นที่จะแก้เข้าไป ๆ เริ่มตั้งแต่ขั้นสมาธิภาวนาดังที่กล่าวเมื่อสักครู่นี้ ทุกข์ยากลำบากขนาดไหนขอให้สละหัวใจลงไปเชื่ององค์ศาสดาเถอะ เราจะมีวันผุดวันโผล่ขึ้นมาวันหนึ่งจนได้เวลาหนึ่งจนได้ แม้ที่สุดจะไม่มากเพียงขั้นสมาธิความสงบใจ ก็ให้เห็นจะปรากฏขึ้นมาที่ใจ

ใจนี้แลเป็นที่ยอมรับอยู่แล้วในธรรมทั้งหลาย แม้แต่บาปกรรมความทุกข์ทั้งหลายใจยังยอมรับ เพราะใจนี้ไม่เห็นอำนาจไม่มีสิ่งรักษาไม่มีสิ่งปกครอง จึงต้องยอมตนให้เป็นเชิงเช็ดเท้าของสิ่งเหล่านั้นเหยียบย่ำทำลายไปมาอยู่ตลอดเวลา ก็เมื่อมีธรรมเข้าเป็นเจ้าของ มีสมาธิธรรมเป็นต้น พอเป็นหลักใจพอเป็นที่อบอุ่นแล้ว ทำไมจะไม่มีความสงบร่มเย็น ในขณะที่เดียวกันทำไมจะไม่เห็นคุณค่าแห่งความสงบร่มเย็นเป็นสุขที่เกิดขึ้นจากความสงบ ในขณะที่กิเลสถอยตัวห่างออกไป เพราะอำนาจของธรรมกำจัดมันแล้ว เมื่อได้ปรากฏนี้ขึ้นมาแล้วก็มิแก่ใจ ถ้าเชื่อบุคคลศาสดาจะเป็นอย่างนี้

ให้เชื่อให้ถึงใจ บังคับ ถ้าเชื่อศาสดาแล้วต้องเห็นภัยในสิ่งที่เป็นภัยตามองค์ศาสดาที่แสดงไว้ ยากลำบากขนาดไหนต้องบีกต้องบั่นต้องต่อสู้อยู่เพื่อเอาตัวรอดเป็นยอดคนคือยอดเรา หลายครั้งหลายหนไม่หยุดไม่ถอย วิริเยน ทุกขมจฺเจติ นั้นท่านประกาศรับรองไว้แล้ว ความเพียรในทางที่ดีที่ชอบนี้แลที่จะยังเราให้สมหวัง ความสมหวังแม้สมาธิธรรมก็ได้หวังแล้ว ได้สมหวังแล้ว แล้วก็หมั่นตัวเข้าไป บำรุงรักษาให้ดีระมัดระวังรักษาให้ดีอย่าให้ข้าศึกศัตรูที่เคยเป็นต่อเราอยู่แล้ว เข้ามาทำลายคุณสมบัติอันเลิศอันประเสริฐที่เราไม่เคยพบเคยเห็น คือสมาธิธรรมนี้ ให้บรรลัยหายไป แล้วเราก็จะได้ครองธรรมอันนี้เป็นต้นทุน หมั่นความเพียรก้าวไปโดยลำดับลำดับ

นี่สมาธิธรรมจะปรากฏขึ้นที่จิตรู้ที่จิตเห็นที่จิตไม่สงสัยเลย เพราะอันนี้เป็นของจริง ศาสดาจริงอย่างไรธรรมนี้จริงอย่างนั้น ธรรมนี้จริงอย่างไรธรรมของศาสดาจริงอย่างนั้น แนะ เป็นอันเดียวกัน ไม่มีคำว่ากาลไม่มีคำว่าสถานที่ ไม่มีคำว่าอยู่ไกลอยู่ไกลจะอยู่กับความจริง เมื่อใครปรากฏความจริงขึ้นมาเพียงขั้นนี้เท่านั้นก็แน่ใจ

อ้าว พิจารณาด้านปัญญา ถึงเวลาที่ควรพิจารณา เฉพาะอย่างยิ่งจิตมีความสงบเป็นจิตที่ควรแก่การพิจารณาไตร่ตรองแล้ว เพราะเป็นจิตที่อึดตัวไม่หิวกระหายกับอารมณ์ พอที่กิเลสตัวฟุ้งซ่านรำคาญจะจูดจะลากไปตกเหวตกบ่อตามอารมณ์ต่าง ๆ แล้วก็พิจารณา เฉพาะอย่างยิ่งอสุภะเป็นสำคัญมากในขั้นเริ่มแรก เพราะราคะตัณหามั่นรุนแรง นี่ละกำลังของกิเลสอันนี้เป็นสิ่งที่รุนแรงมาก เป็นที่อุจาดบาดตามาก ถ้าเลวก็เลวมากในการแสดงออกของมัน ฉะนั้นปราชญ์ทั้งหลายท่านจึงดำเนินดีเตียน วงประเพณีของผู้มีธรรมจึงต้องให้มีกฎเกณฑ์ในการประพฤติในการปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านี้

มนุษย์เราไม่ได้เป็นเหมือนแบบสัตว์เดรัจฉาน ที่เขาไปตามประสีประสาของเขา เขาไม่รู้จักหยาบไม่รู้จักละเอียด ไม่รู้จักผิดถูกดีชั่วประการใด เขาก็เพลิดเพลินรีนเริงไปตามเรื่องของเขา แต่มนุษย์เราจะเป็นอย่างนั้นหยาบมากเลวมาก เพราะธรรมชาตินี้เป็นสิ่งที่หยาบโลน และเป็นตัวเหตุอันสำคัญด้วยที่จะก่อความพินาศฉิบหายให้โลกได้ถึงขั้นบรรลัยกัลป์ เป็นไปได้เพราะอันนี้ อันนี้เป็นต้นเหตุให้ความโลภเกิดขึ้นมาก กว้านเข้า

มาหาตัวนี้ ตัวราคะตัณหา ตัวกามกิเลส โทสะเกิดขึ้นมากเพื่อเข้ามาอันนี้ ทำอะไรก็เพื่ออันนี้ ส่วนความหลงเป็นสิ่งที่ฝังจมอยู่แล้วเราไม่ต้องพูด ไม่ได้แสดงอะไรออกมาเต็มที่เต็มฐานเหมือนเจ้าราคะตัณหาเลย อันนี้เป็นธรรมชาติที่ออกหน้าออกตามากทีเดียว

ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องอสุภะอสุภัง ซึ่งเป็นข้าศึกศัตรูต่อกันกับธรรมชาติอันนี้ จะพิจารณาข้างนอกก็ตามข้างในก็ตาม ขอให้แยกให้แยะให้ดูคนตายเป็นยังงายตายขณะนี้เป็นอย่างงาย ณะต่อไปเป็นอย่างงาย ตายไปถึงวันหนึ่งสองวันเป็นอย่างงาย กำหนดคลี่คลายออกไปซิเพราะเป็นความจริงนี้ เราคาดไปก็คาดไปตามความจริง ไม่ได้คาดไปตามความจอมปลอมดังกิเลสพาคาดพาทหมายลม ๆ แล้ง ๆ ใอันนี้เราคาดเข้าหาความจริง

ตายได้ ๒ วัน ๓ วันเป็นอย่างงาย ทีนี้ถึง ๔-๕ วันเข้าไปเป็นอย่างงาย แยกแยะขยายดูในร่างกาย ไม่ว่าจะร่างกายของสัตว์ของบุคคลของหญิงของชายของเราของเขา ให้พิจารณาแยกแยะออกไปอย่างนี้ ทีนี้ระเบิดออกมาแล้วเป็นอย่างงาย ดูชินารักใหม่ นำกำหนดยินดีใหม่ แม้แต่ทนดูก็จะดูไม่ได้แล้วเวลานี้ จมูกจะพังทลายอยู่แล้ว ลูกตาก็จะกระเด็น ความรู้สึกก็จะระเบิดภายในหัวใจอยู่แล้ว มันยังน่ารักนำกำหนดยินดีอยู่หรือจับหัวมันใส่เข้าไปซิถ้าว่ามันเก่งจริง นั้น นักปฏิบัติให้แยกให้แยะพินิจพิจารณา นี้ละท่านเรียกว่าปัญญา

การสอนก็สอนปัญญาทั้งดุ้นอย่างนี้แหละ ผู้ไปพิจารณาให้แยกแยะเป็นสมบัติของตัวเองนี้ ยิ่งละเอียดลออมากยิ่งขึ้นนะ อันนี้ท่านทั้งหลายอย่าเข้าใจว่าละเอียดนะที่แสดงนี้ ให้เป็นขึ้นภายในตัวเอง เอ้า ปัญญา ปัญญาอันนี้ในขั้นนี้ก็ตามจะกระจายไปหมด ไม่เคยคิดไม่เคยรู้มันคิดมันรู้ขึ้นมา มันสอดมันแทรกมันซุดมันค้น กิเลสอยู่ตรงไหนมันจะตามเข้าไป ค้นจนแหลกเหลวไปหมด

นี่เราพูดถึงเรื่องอสุภะ พิจารณาให้มันแตกกระจาย แล้วเทียบไปหมดในสามแดนโลกธาตุนี้มันมีผิดแปลกกันยังงายบ้าง กับธรรมชาติที่เป็นอยู่เวลานี้กับสิ่งที่มีชีวิตอยู่ทั้งหลาย ทั้งหญิงทั้งชายทั้งสัตว์ทั้งบุคคล นี่เป็นของวิเศษวิโสอะไร ดูซิอันนี้วิเศษอะไร อันนั้นก็เพียงชีวิตครองอยู่เท่านั้น หนังสือหม่อมอยู่เพียงเท่านั้นไปเสกสรรว่าวิเศษวิโสที่ตรงไหน ถ้าไม่ใช่คนตาบอดอย่างมืดมิดปิดตา เพราะถูกกิเลสมันปิดเอาอย่างมืดตัว นี้ธรรมท่านก็บอกอยู่แล้ว จะเอาอันนี้มาส่งก็ควรจะเห็นแล้ว ปัญญาธรรม

พิจารณาจนชัดเจน เทียบข้างนอกเทียบข้างใน ถ้าพิจารณาข้างในยังไม่ได้ยังไม่กระจ่าง เอาข้างนอกมาพิจารณาเสียก่อน เอามาตั้งไว้ตรงหน้าให้มันตายต่อหน้าต่อตา กำหนดซิ เรากำหนดเพื่อความจริงเพื่อแก้ความจอมปลอมลม ๆ แล้ง ๆ นั้นจะผิดไป

ไหน คาดไปไหนก็คาดเพื่อความจริง ไม่ได้คาดเพื่อความจอมปลอมผิดไปตรงไหน คาดเพื่อถอดเพื่อถอน เมื่อเห็นตามความจริงนี้แล้วมันก็ถอนของมันเอง

มันหลงตามความจอมปลอมมันยังหลงไปได้ ติดได้พันได้รักได้ชอบได้ ทำไม พิจารณาอย่างนี้ซึ่งเป็นของจริงโดยแท้จะถอดจะถอนตัวไม่ได้ จะรู้แจ้งเห็นจริงไม่ได้มี เหนอ ไม่มีพระพุทธเจ้าสอนไว้ทำไม พระพุทธเจ้าพ้นโลกได้ยังไง ปล่อยวางได้ยังไง ท่านปล่อยวางด้วยวิธีใดท่านสอนวิธีนั้นไว้ อย่างอสุภะอสุภังสอนพระให้ไปเยี่ยมป่าช้าก็ เพื่ออันนี้เอง เอาจนถนัดชัดเจนในหัวใจจนมันสลดสังเวช

อ้าว เทียบเข้ามาข้างใน เทียบออกไปข้างนอก หลายครั้งหลายหนมันก็อึดตัวของมัน อ้อ ประจักษ์ชัดแน่แล้วหายสงสัย รู้ชัดเจนภายในใจ ขาดกันเลย ระหว่างอสุภะกับจิตนี้ขาดออกจากกันเป็นชิ้นเป็นส่วนไม่มีเงื่อนต่อกัน มันก็รู้ได้ชัด ไม่ต้องไปเรียนจากใครละ นี่ละปัญญา นี่คือเรียน รู้ก็รู้ด้วยปัญญา เรียนก็เรียนด้วยความคิดความพินิจ พิจารณา คาดหมายไปตามความจริงที่พระองค์ทรงสอนไว้แล้วอย่างไร มันต้องเข้าใจ เมื่อเข้าใจแจ่มแจ้งแล้วมันถอนตัวมันเอง สามแดนโลกธาตุนี้มันก็เหมือนกันหมด หลงที่ตรงไหนตื่นที่ตรงไหน เมื่อถึงความจริงแล้วไม่ตื่น ใ้อจอมปลอมมันนั่นแหละมันพาให้ตื่น ตลอดเวลา ตื่นไม่มีหยุดมีถอย ตื่นลม ๆ แล้ง ๆ ไม่มีที่จอดที่แวะ นี่ไม่ตื่นเมื่อพิจารณา เห็นตามความจริงแล้ว

เมื่อมันถอดถอนออกหมดแล้วมันจะไปไหนจิต ปัญญามีอยู่รอบตัวนี้ ตรงไหน มันขัดตรงไหนมันมีติดตรงไหนมันไม่เข้าใจ มันต้องสอดต้องแทรกเข้าไปหาความเข้าใจ หารู้ที่ขัดที่ข้อง นี่ถึงเรียกปัญญา ๆ เป็นอย่างนี้ละ ปัญญาในวงปฏิบัติ ปัญญาในวง จิตตภาวนา เป็นปัญญาภาวนา เป็นจิตตภาวนาอยู่ตลอดเวลา หมุนตัว ๆ นั่นละที่นี้ ก็เลสที่เคยเป็นกองทัพใหญ่ ๆ พอตัวนี้ขาดสะบั้นไปเท่านั้นละมันสงบไปหมด มีก็มีแต่ ส่วนละเอียด ๆ

ส่วนละเอียดนั้นก็ไม่มีพันที่จะตามกันไปจนได้ มันแน่นอนแล้วที่นี้ที่จะตามฆ่าสิ่ง ทั้งหลายได้ เพราะกองทัพอันใหญ่ ๆ หลวง ๆ ที่ทันสมัยที่สุดในโลกนิยมกิเลสนิยมนี้ ได้ถูกทำลายลงไปแล้ว ด้วยปัญญาอันชอบธรรมเห็นประจักษ์ใจ ส่วนละเอียดกว่านี้ ละเอียดขนาดไหนจะเหนือปัญญาไปได้หรือ มันจะสอดจะแทรกจะพินิจพิจารณา

ที่นี้ติดตรงไหน อันนี้ในส่วนหยาบ รูปขันธ์ สามแดนโลกธาตุมันเหมือนกันนี้ หมด โลกวิทู มันรู้แจ้งเหมือนกันหมดแล้วหายสงสัย มันยังติดยังพันอยู่ตรงไหน นี่มัน จะตามเข้าไป ๆ สุดท้ายก็ตามเข้ามาในขั้นนี้ไม่ไปไหนแหละ นี่ก็รูปขันธ์ของเราก็เป็น อย่างนี้ ของเขาก็เป็นอย่างนี้ ทั่วแดนโลกธาตุก็เป็นอย่างนี้ เมื่อเห็นอย่างชัดเจนแล้วมัน ก็ปล่อยของมัน ดังที่เคยพูดแล้วพูดแล้วว่าไง

เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มันจะไปไหน มันก็ออกจากจิตยิบเย็บ ๆ หลอกจิต ยิบเย็บ ๆ อยู่ นั่น เหมือนแสงหิ่งห้อยนี่ เหมือนฟ้าแลบ แล้วก็ตื่น ปรุงเรื่องอะไรขึ้นมาที่ตื่น วาดภาพขึ้นมาหลอกตัวเองวันยังค่ำคืนยังรุ่ง อยู่กับภาพอยู่กับอารมณ์แห่งความหลอกลวง มันไม่จิตไม่จางเรื่องความหลงความตื่นความเคลิบเคลิ้มหลับไหลไปตามมันไม่มีวันอิมพอ

ทีนี้เมื่อก้าวเข้ามาถึงขั้นนี้แล้ว มันจะรู้จะมีวันอิมวันพอ ปรุงขึ้นมาเรื่องอะไรมันก็รู้ว่าออกมาจากจิตนี้เสียมาเป็นภาพเรื่องอะไร เป็นภาพหญิงภาพชาย หรือภาพเรื่องราวอะไร มันก็รู้ว่าเกิดขึ้นมาจากจิตเป็นผู้วาดผู้ปรุงขึ้นมา เป็นผู้สำคัญมันหมายขึ้นมา ปัญญาตามต่อน ๆ รู้อยู่ที่กระยะ ๆ ที่มันกระเพื่อมตัวออกมา ปรุงแต่งเป็นอารมณ์ต่าง ๆ ซึ่งเคยหลงมันมาเป็นประจำ ตลอดถึงส่วนหยาบ ๆ ถึงรูป เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัสทั้งหลายที่เราตามไม่ทัน เมื่อถึงขั้นทันแล้วมันฟังไปหมด ก็เหลือแต่ส่วนที่ปรุงหยาบ ๆ ส่วนกลาง ส่วนละเอียดมันก็ตามกันมา ตามต่อนกันอยู่ภายในจิตนั้นแหละ ใ้ที่จิตมันเป็นอัตโนมัติ ปัญญาเป็นอัตโนมัติ สติเป็นอัตโนมัติ ธรรมเป็นอัตโนมัติ ทีนี้

เมื่อธรรมเป็นอัตโนมัติแล้วกิเลสจะหาญมาที่ไหน มันเกิดขึ้นจากใจ ใจทำลายมันอยู่ตลอดเวลา สติปัญญาทำลายอยู่ตลอดเวลา มันก็ย้อนเข้ามา ๆ เห็นแต่ความยิบเย็บ ๆ ของจิตที่หลอกตัวเอง มันจะกระจายไปไหนก็ถูกตัดหมดแล้ว ก็มีแต่แสดงยิบเย็บ ๆ ให้เห็น ออกมาจากไหนมันก็รู้อีก ๆ ตามเข้าไป ๆ สุดท้ายมันก็มาจากจิต ๆ ดับลงไปแล้วก็ไปอยู่ที่จิต เกิดขึ้นจากจิตดับลงไปก็จิต อะไรอยู่ในจิตนั้น นี่ละมันตีมันชิมซาบเข้าไปอย่างนั้นละปัญญา เหมือนกับไฟได้เชื้อ เชื้อมันอยู่ภายในนั้น อยู่ตรงจิต ๆ ปัญญาที่สอดเข้าไปแทรกเข้าไป สุดท้ายก็พังทลายหมด

โรงงานของวิภูจักรวิภูจิต กิเลสประเภทต่าง ๆ รวมตัวอยู่นั้น เอาให้แหลกแตกกระจายไปด้วยสติปัญญาที่เกรียงไกรที่ทันสมัย ฟังไปหมด เอาที่นี้อะไรเป็นข้าศึกต่อใจ สามแดนโลกธาตุนี้มีอะไรมาเป็นข้าศึกต่อใจ ถ้าไม่ใช่ธรรมชาติที่เป็นข้าศึกต่อหัวใจอยู่เวลานี้ไปก็วันเข้ามาเผาตัวเอง เมื่ออันนี้หมดแล้วใครจะไปก็วันใครจะไปหลอก ไม่มีอะไรหลอก บริสุทธิพุทโธ อยู่ไหนอยู่ได้ทั้งนั้น โลกธาตุว่ามีก็มี ฟังสักแต่ว่ามี ไม่ยึดไม่สำคัญมันหมายไม่ถือมาเป็นอารมณ์เครื่องกีดขวางจิตใจ ว่าไม่มีก็ไม่มี เพราะไม่ไปคิดไปอ่านไปปรุงไปแต่งไปสำคัญมันหมายเขา รู้โดยหลักธรรมชาติที่รู้ด้วยความเต็มภูมิของตัวเอง หมดความหิวความโหยในการอยากรู้อยากเห็น อยากคิดอยากปรุงอยากแต่ง อยากสำคัญมันหมายสิ่งต่าง ๆ ที่เคยถูกหลอกลวงมานานแล้วนั้น ด้วยอำนาจของกิเลสพาให้เป็นอารมณ์มันหมด

เมื่อกิเลสหมดเสียอย่างเดียว สิ่งทั้งหลายที่เคยหลอกมันก็หมด เพราะกิเลสเป็นผู้พาหลอก เป็นผู้วาดขึ้นให้หลอกนี้ เชื้อของกิเลสคืออวิชชามันพาหลอก พอมันหมดน้ำยาแล้วก็ไม่มีอะไร อยู่สบายโดยหลักธรรมชาติ ป่าช้าอยู่ที่ไหนที่นี้ มันหมดสมมุติแล้วภายในหัวใจ คาดทำไมคาดความเป็นความตาย คาดไปหาอะไร แน่ ความเป็นอยู่ก็ว่าไปเฉย ๆ ความตายก็ว่าไปเฉย ๆ ความบริสุทธิ์เต็มที่มันเห็นอยู่ในใจ ไม่มีใครมาบอกก็ตาม สนฺทสิญฺโง ท่านมอบให้แล้วตามหลักความจริงของผู้ปฏิบัติถูกต้องดีงามเป็นขั้น ๆ ไป ตั้งแต่ชั้นหยาบ สนฺทสิญฺโง จะบอกเป็นลำดับลำดับประจักษ์ในตัว ๆ จนกระทั่งถึง สนฺทสิญฺโง อันสุดยอด ก็รู้ที่อยู่ภายในนั้น นั้น

นี่คุณค่าแห่งการฝ่าฝืน นี่ละหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ที่จะแก้สังหารสิ่งมหากษัยซึ่งเป็นอยู่ภายในจิตใจของสัตว์โลกของเราของท่าน ให้ยึดให้เข้าไปปฏิบัติ อย่าเห็นอะไรว่าเป็นของมีคุณค่า อย่าให้กิเลสไปกว้านเอามาหลอกมาตบหูตบตา ตาเรามีสตาเราเห็นอยู่นี้ให้กิเลสมาตบทำไม หูเราก็ได้ยินได้ฟังอยู่แล้วให้มันมาตบหูเล่นทำไม สติปัญญาสร้างไว้เพื่อฆ่ากิเลส ทำไมจะให้กิเลสมาฆ่าสติปัญญาหมอบกระดิกตัวไม่ขึ้นมีอย่างหรือนักปฏิบัติแท้ ๆ เอาให้จริง ให้ได้เห็นซิ

พูดนี้ไม่ได้พูดมาแบบตัน ๆ เด่า ๆ นะ พูดจะ让您ทั้งหลายได้เห็นได้เข้าใจ เคยเป็นฟุตบอลให้มันเตะเอาเสียจนพอกก็เคยแล้วไม่ใช่ไม่เคย ทุกข์ขนาดไหนเพราะอำนาจของกิเลสก็ได้ทุกข์มาพอ ประจักษ์หัวใจไม่มีวันลืม เพราะเป็นสังขารลึ้มได้ยังงั้น อยู่ที่หัวใจ เวลาฟัดกันขนาดไหนแพ้มันอย่างหลุดลุ่ยก็เห็น แต่ไม่ถอยก็รู้ เอาจนให้มันราบก็ให้มันราบให้เห็นดูซิ เมื่อกิเลสราบไปแล้วจะเป็นยังไง คำว่าวิเศษ ๆ ธรรมวิเศษนั้นคืออะไรวิเศษนะ อะไรที่มันเลวอยู่เวลานี้ก็คือจิตที่ถูกสิ่งเลวทรามทั้งหลายครอบไว้ ฉาบทาไว้หมดไม่มองเห็นตัวเอง ทีนี้เมื่อสิ่งฉาบทาอันสกปรกโสภณโสภณนี้พังลงไปหมดแล้ว จิตจะวิเศษหรือไม่วิเศษมันก็รู้เองไปเสกไปสรรทำไม รู้โดยหลักธรรมชาติ นั่นละการปฏิบัติ ขอให้ตั้งอกตั้งใจ

ให้ฝึมนะนักปฏิบัติ เราเคยมาแล้วอยู่กับฆราวาสมาก็ปีก็เดือนจนกว่าจะได้มาบวชจนถึงขนาดนี้ ถ้าจะนับปีนับเดือนลม ๆ แล้ง ๆ ไปตามกิเลส มันก็ปีก็เดือนมาแล้ว ถูกหลอกถูกต้มมานานแล้ว ถ้าจะเข็ดก็ควรจะเข็ด ถ้าหลาบก็ควรจะหลาบ ทุกข์มันทุกข์มาแล้วนี่เพราะอำนาจของกิเลส ทำไมจะไม่เข็ด เห็นอยู่กับตัวรู้อยู่กับตัว ทับอยู่ในหัวใจของเราของเรายอยู่แล้วทุกรูปทุกนาม เอาธรรมมาจับทำไมจะไม่เข็ด ควรจะเข็ดแล้วนี่

ท่านประกาศธรรมก็ประกาศให้เห็นโทษที่เป็นโทษ ให้เห็นคุณที่เป็นคุณอยู่แล้ว ไม่มีกลมายาสาโดยอะไร เรื่องของธรรมไม่มีหลอก นอกจากกิเลสเท่านั้นตัวไหนก็ตัว

ไหนเถอะหลอกทั้งนั้น ร้อยทั้งร้อยไม่มีตัวไหนที่จะเอาของจริงมาหียบยื่นให้เรา มีแต่ความหลอกหลวงตมตุนทั้งนั้นแหละ แต่ธรรมไม่มีคำว่าหลอกหลวง ขึ้นหนึ่งก็ไม่มีที่จะมาหลอกหลวงสัตว์โลก เอาให้เห็นซิ เมื่อเห็นในหัวใจนี้แล้วมันหากรู้ มันหากหมดปัญหาไปเองทีเดียว

อ้าว ที่นี้ดูหัวใจตนชัดจนถึงขนาดนั้นแล้ว จนเตียนโล่งไม่มีอะไรเหลือแล้ว ทำไมจะไม่รู้เรื่องของกิเลสมันทำงานอยู่บนหัวใจสัตว์โลก มันแสดงลวดลายประการใดประเภทใดบ้างที่ไหนบ้าง ล้อมรอบอยู่ทั้งสายหูสายตา มีแต่เรื่องของอันนั้นแสดงต่อสิ่งที่มันครอบห้วอยู่นั้น มันก็เห็นหมดละซิ นี่ละวิชาธรรมเห็นได้อย่างนี้เอง

ถ้าไม่มีวิชานี้เท่านั้น ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย เราอย่าเข้าใจว่ากิเลสมันจะแก้ตัวมันจะหมดฤทธิ์หมดอำนาจ ปล่อยให้สัตว์โลกพ้นไปจากอำนาจของมันเลย ไม่มีทางจะกักปกักปลักก็เหมือนกับที่เป็นมานี้แหละ ต้นไม้มีปลายไม่มีเหมือนขอบด้ง มีปลายมีต้นที่ไหนขอบด้ง มันวงกลมอยู่งั้น อันนี้ละสัตว์โลกหมุนเวียนกันอยู่อย่างนี้ ถ้าไม่โดดออกจากขอบด้งด้วยอรรถด้วยธรรม โดดออกจากขอบด้งมันก็พ้นเท่านั้นเอง มันก็ไม่หมุน ถ้าเอาอรรถธรรมเข้าไปจับมันก็ออกแล้วจากขอบวัฏจักรวัฏจักร ถ้าหากไม่มีอันนี้แล้วยังไงก็ไม่พ้นแหละ

การประชุมผมก็ได้เคยพูดแล้ว กำลังวังชาไม่เหมือนแต่ก่อน มันทรุดลงมาก นี้ความสงสารหมู่เพื่อนจึงได้ตะเกียกตะกายลงมา พูดก็ต้องได้ระมัดระวัง ถ้าจะเป็นตามนิสัยตามความรู้สึกของตัวเองมันก็ไม่เป็นอย่างนี้ มันก็ไปเต็มทีของมัน นี่ต้องรู้เอาไว้ ๆ แม้จะไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยก็ขอให้ได้เข้าออกเข้าใจก็ยังดี ดีกว่าไม่ได้มาพูดหรืออะไร จงพากันตั้งอกตั้งใจให้เคารพตัวเอง

ธรรมอยู่กับหัวใจของเรา ธรรมอยู่กับอากัปภิกิริยาความเคลื่อนไหวของเรา จงพยายามเคลื่อนไหวให้เป็นธรรม อย่าให้เป็นความคึกความคะนอง เป็นเรื่องของกิเลสอยู่บนหัวพระ มาแสดงความหยาบโหลนต่อกันและกันใช้ไม่ได้ อันนี้เป็นตลาดแสวงธรรมไม่ใช่ตลาดค้ากิเลส เอากิเลสมาอวดกันอย่าให้มี ให้ระมัดระวัง

เหนื่อยแล้ว เอละ พูดเพียงเท่านี้